

V?c C-270/10

Lotta Gistö

(žádost o rozhodnutí o p?edb?žné otázce podaná Korkein hallinto-oikeus)

„Protokol o výsadách a imunitách Evropských spole?enství – ?lánek 14 první pododstavec – Ur?ení da?ového domicilu manžela nebo manželky ú?edník? Unie – Vnitrostátní právní p?edpisy, které stanoví pravidlo, podle n?hož dot?ená osoba, která po dobu t?í let pobývá v zahrani?í, není nadále považována za rezidenta zem?, takže nadále nepodléhá neomezené da?ové povinnosti ze svých p?íjm?“

Shrnutí rozsudku

Výsady a imunity Evropských spole?enství – Ú?edníci a zam?stnanci Spole?enství – Da?ový domicil manžela nebo manželky ú?edník? Unie, který/ktará nevykonává vlastní profesionální ?innost

(Protokol o výsadách a imunitách Evropských spole?enství, ?l. 14 první pododstavec)

?lánek 14 první pododstavec Protokolu o výsadách a imunitách Evropských spole?enství musí být vykládán v tom smyslu, že se na manžela nebo manželku osoby, která si pouze z d?vodu vstupu posledn? jmenované osoby do služeb Unie z?ídila bydlišt? na území ?lenského státu jiného, než kterého byla da?ovým rezidentem v okamžiku vstupu uvedené osoby do služeb Unie, pohlíží tak, že si zachoval nebo zachovala sv?j da?ový domicil v posledn? uvedeném stát?, pokud sám nebo sama nevykonává vlastní profesionální ?innost.

(viz bod 22 a výrok)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

28. ?ervence 2011(*)

„Protokol o výsadách a imunitách Evropských spole?enství – ?lánek 14 první pododstavec – Ur?ení da?ového domicilu manžela nebo manželky ú?edník? Evropské unie – Vnitrostátní právní p?edpisy, které stanoví pravidlo, podle n?hož dot?ená osoba, která po dobu t?í let pobývá v zahrani?í, není nadále považována za rezidenta zem?, takže nadále nepodléhá neomezené da?ové povinnosti ze svých p?íjm?“

Ve v?ci C?270/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Korkein hallinto-oikeus (Finsko) ze dne 27. května 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 31. května 2010, v řízení zahájeném

Lotta Gistö,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení J.-J. Kasel (zpravodaj), předseda senátu, A. Borg Barthet a M. Ilešič, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za finskou vládu J. Heliskoskim, jako zmocněncem,
- za estonskou vládu M. Linntam, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi I. Koskinenem a D. Martinem, jakož i M.ª I. Martínez del Peral, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout vč bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 14 prvního pododstavce Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, povodně připojeného ke Smlouvě o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství (Ú. v. st. 1967, 152, s. 13), poté na základě Amsterodamské smlouvy ke Smlouvě o ES (dále jen „Protokol“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu zahájeného L. Gistö směřujícímu k určení, zda za daňové období 2007 podléhala neomezené nebo pouze omezené daňové povinnosti z příjmu ve Finsku.

Právní rámec

Unijní právo

3 Článek 13 Protokolu zní následovně:

„Platy, mzdy a služební požitky, které poskytují Společenství svým úředníkům a jiným zaměstnancům, podléhají dani ve prospěch Společenství, jejíž podmínky a způsob vybírání stanoví Rada na návrh Komise.

Úředníci a jiní zaměstnanci jsou osvobozeni od vnitrostátních daní z platů, mezd a požitků, které jim poskytují Společenství.“

4 ?lánek 14 první pododstavec Protokolu stanoví:

„S ú?edníky a jinými zam?stnanci Spole?enství, kteří si výlu?n? z d?vod? výkonu svých funkcí ve službách Spole?enství z?izují bydlišt? na území ?lenského státu jiného, než jehož jsou da?ovými rezidenty, je pro ú?ely vybírání daní z p?íjmu, z majetku a d?dické dan? a dodržování smluv o zamezení dvojího zdan?ní, uzav?ených mezi ?lenskými zem?mi Spole?enství, zacházeno jak ve stát?, v n?mž pobývají, tak ve stát?, jehož jsou da?ovými rezidenty, tak, jako by si zachovali své p?vodní bydlišt? v posledn? jmenovaném stát?, je-li tento stát ?lenem Spole?enství. Toto ustanovení se vztahuje rovnž na manžela nebo manželku, pokud nevykonává vlastní profesionální ?innost, a na d?ti vyživované osobami uvedenými v tomto ?lánku a v jejich pé?i.“

Vnitrostátní právo

5 ?lánek 9 odst. 1 zákona o dani z p?íjmu [Tuloverolaki (1992/1535)] ze dne 30. prosince 1992, stanoví:

„Dani z p?íjmu podléhá:

- 1) každá fyzická ?i právnická osoba nebo ú?elové sdružení, které mají v rozhodném finan?ním roce bydlišt? ve Finsku nebo jsou zde usazeny, nebo poz?stalost, která se zde nachází, z p?íjm? pobíraných ve Finsku a v zahrani?í (neomezená da?ová povinnost);
- 2) každá fyzická osoba, která ve Finsku nepobývala v rozhodném finan?ním roce, a každá zahrani?ní právnická osoba, z p?íjm? pobíraných ve Finsku (omezená da?ová povinnost).“

6 ?lánek 11 odst. 1 téhož zákona zní takto:

„Fyzická osoba je považována za osobu mající bydlišt? ve Finsku, pokud zde má své skute?né bydlišt? a pokud zde pobývá nep?etržit? po dobu delší než šest m?síc?, do?asná absence nebrání tomu, aby bylo pobyty možno považovat za nep?etržitý. Finský státní p?íslušník se nicmén? až do uplynutí t?etího roku od konce roku, v n?mž opustil zemi, považuje za osobu mající bydlišt? ve Finsku i tehdy, jestliže se v tuzemsku nep?etržit? nezdržuje déle než šest m?síc?, jestliže neprokáže, že nem?l ve finan?ním roce k Finsku podstatné vazby. Nebude-li prokázán opak, nebude s finským státním p?íslušníkem po uplynutí uvedeného období nakládáno jako s osobou mající bydlišt? ve Finsku.“

Spor v p?vodním ?ízení a p?edb?žné otázky

7 Lotta Gistö, finská státní p?íslušnice, se usadila se svou rodinou v Lucemburském velkovévodství na ja?e roku 2003, jelikož její manžel zahájil kariéru p?ekladatele v Evropském parlamentu. Od té doby je místem pobytu manžel? Gistö Lucembursko.

8 V roce 2007 ?erpala L. Gistö rodi?ovskou dovolenou v rámci svého zam?stnání vychovatelky v mate?ské škole v Turku (Finsko) a v Lucembursku nevykonávala vlastní profesionální ?innost. Ve Finsku je majitelkou cenných papír? a n?kolika nemovitostí nabytých jako investice, které pronajímá.

9 Za ú?elem ur?ení, zda za da?ové období 2007 stále podléhala neomezené da?ové povinnosti z p?íjmu, podala L. Gistö žádost ke keskusverolautakunta (centrální da?ová komise), správnímu da?ovému orgánu, který m?že na žádost da?ového poplatníka vydat závazná p?edb?žná rozhodnutí v da?ové oblasti. V p?edb?žném rozhodnutí vydaném na žádost L. Gistö uvedená komise u?inila záv?r, že se da?ový domicil L. Gistö stále nachází ve Finsku ve smyslu ?lánku 14 Protokolu, a že zde tedy podléhá neomezené da?ové povinnosti z p?íjmu, jelikož v

Lucembursku nevykonává vlastní profesionální činnost.

10 Lotta Gistö tedy proti tomuto rozhodnutí podala kasační opravný prostředek ke Korkein hallinto-oikeus (Nejvyšší správní soud).

11 Tento soud uvádí, že vyřešení sporu podle Protokolu by vedlo k tomu, že by dotčenou osobu podílelo nepříznivému daňovému zacházení z důvodu jejího usazení v Lucembursku, nebo by stále podléhala neomezené daňové povinnosti ve Finsku, zatímco podle vnitrostátních právních předpisů by se na ni mohla v této zemi od daňového období 2007 vztahovat omezená daňová povinnost.

12 Za těchto podmínek se Korkein hallinto-oikeus rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba článek 14 Protokolu [...] ve věci L. Gistö vykládat v tom smyslu, že v roce 2007 měla podle ustanovení Protokolu nadále daňový domicil ve Finsku, nebo musí být Protokol chápán v tom smyslu, že pro otázku neomezené daňové povinnosti v členském státě jsou v konečném důsledku pouze jen rozhodné vnitrostátní právní předpisy tohoto členského státu, v projednávaném případě Finska?“

K předběžné otázce

13 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 14 první pododstavec Protokolu musí být vykládán v tom smyslu, že se na manžela nebo manželku osoby, která si pouze z důvodu vstupu poslední jmenované osoby do služeb Evropské unie zřídila bydliště na území členského státu jiného, než kterého byla daňovým rezidentem v okamžiku vstupu uvedené osoby do služeb Unie, pohlíží tak, že si zachoval nebo zachovala svůj daňový domicil v posledně uvedeném státě, pokud sám nebo sama nevykonává vlastní profesionální činnost.

14 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba podotknout, že články 13 a 14 Protokolu zavádí rozdělení daňových pravomocí mezi Unii a členský stát, kde měl úředník nebo zaměstnanec svůj daňový domicil před vstupem do služeb Unie (viz rozsudky ze dne 25. května 1993, Kristoffersen, C-263/91, Recueil, s. I-2755, bod 9, a ze dne 17. června 1993, X, C-88/92, Recueil, s. I-3315, bod 11).

15 Na základě článku 13 Protokolu podléhají úředníci a zaměstnanci Unie dani z platů, mezd a služebních požitků v její prospěch a zároveň jsou osvobozeni od vnitrostátních daní (viz výše uvedený rozsudek Kristoffersen, bod 10).

16 Podle čl. 14 prvního pododstavce Protokolu je s úředníky a jinými zaměstnanci Unie, kteří si výlučně z důvodu výkonu svých funkcí ve službách Unie zřídí bydliště na území členského státu jiného, než kterého jsou daňovými rezidenty v okamžiku vstupu do služeb Unie, pro účely vybírání zejména daní z příjmu, zacházeno jak ve státě, v němž pobývají, tak ve státě, jehož jsou daňovými rezidenty, tak, jako by si zachovali své původní bydliště v posledně jmenovaném státě, je-li tento stát členem Unie (viz výše uvedené rozsudky Kristoffersen, bod 11, a X, bod 9).

17 Z toho vyplývá, že podle uvedeného čl. 14 prvního pododstavce členský stát původu, kde je zachován daňový domicil úředníka nebo zaměstnance, zůstává v podstatě příslušný pro účely zdanění všech ostatních příjmů kromě platů, mezd a požitků poskytnutých Unii těmto osobám, a k tomu, aby je podrobil dani z příjmu, aťkoliv zde nemají skutečné bydliště (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 13. listopadu 2003, Schilling a Fleck-Schilling, C-209/01, Recueil, s. I-13389, bod 31). Pojem „daň z příjmu“ ve smyslu čl. 14 prvního pododstavce musí být určen podle kritérií použitelného vnitrostátního práva (viz výše uvedený rozsudek Kristoffersen, bod 12).

18 Kromě toho z ustálené judikatury vyplývá, že by rozdělení pravomoci zavedené článkem 14 Protokolu bylo zpochybněno, kdyby si úředník nebo zaměstnanec mohl svůj daňový domicil volně vybrat (viz výše uvedený rozsudek X, bod 12).

19 Vzhledem k tomu, že se v souladu s čl. 14 prvním pododstavcem druhou větou Protokolu ustanovení uvedeného Protokolu v daňové oblasti uplatní rovněž na manžela nebo manželku úředníka nebo zaměstnance Unie v případě, že tento manžel nebo manželka nevykonává vlastní profesionální činnost, nemůže určení daňového domicilu uvedeného manžela nebo manželky záviset ani na vůli dotčené osoby.

20 Z toho vyplývá, že v takovém případě, jako je případ, který je předmětem věci v původním řízení, je členský stát, v němž se nacházel daňový domicil dotčené osoby před vstupem jejího manžela nebo manželky do služeb Unie, nadále příslušný k vybírání všech daní z příjmu uvedené osoby s výjimkou platů, mezd a služebních požitků poskytovaných Unii, pokud tato osoba nevykonává vlastní profesionální činnost.

21 Předcházející výklad není v rozporu se zásadou rovného zacházení, jelikož z ustálené judikatury vyplývá, že z daňového hlediska na úředníky a zaměstnance Unie, jakož i na jejich manžele nebo manželky – pokud tito manželé nebo manželky nevykonávají vlastní profesionální činnost v členském státě, v němž úředník nebo zaměstnanec vykonává své funkce ve službách Unie – nemůže být nahlíženo tak, že jsou ve stejné situaci jako migrující pracovník, který se usadil v jiném členském státě než ve státě svého původu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Schilling a Fleck-Schilling, bod 29).

22 Vzhledem k výše uvedenému je na položenou otázku třeba odpovědět tak, že čl. 14 první pododstavec Protokolu musí být vykládán v tom smyslu, že se na manžela nebo manželku osoby, která si pouze z důvodu vstupu poslední jmenované osoby do služeb Evropské unie zřídila bydliště na území členského státu jiného, než kterého byla daňovým rezidentem v okamžiku vstupu uvedené osoby do služeb Unie, pohlíží tak, že si zachoval nebo zachovala svůj daňový domicil v posledně uvedeném státě, pokud sám nebo sama nevykonává vlastní profesionální činnost.

K nákladům řízení

23 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 14 první pododstavec Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, původně připojeného ke Smlouvě o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství, poté na základě Amsterodamské smlouvy ke Smlouvě o ES, musí být vykládán v tom smyslu, že se na manžela nebo manželku osoby, která si pouze z důvodu vstupu poslední jmenované osoby do služeb Evropské unie zřídila bydliště na

území členského státu jiného, než kterého byla daňovým rezidentem v okamžiku vstupu uvedené osoby do služeb Unie, pohlíží tak, že si zachoval nebo zachovala svůj daňový domicil v posledně uvedeném státě, pokud sám nebo sama nevykonává vlastní profesionální činnost.

Podpisy.

* Jednací jazyk: finština.